

UCHWAŁA NR XIV/118/2025
RADY MIEJSKIEJ W POŁCZYNIE-ZDROJU

z dnia 30 kwietnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

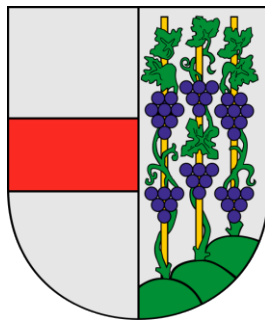
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Połczyna-Zdroju.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Robert Dośpiał

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Polczyn-Zdrój, 2025

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE	4
1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM.....	4
1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM.....	5
1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU.....	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE POŁCZYN-ZDRÓJ ..	8
2.1. ADRESACI PROGRAMU	9
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	9
2.2.1. DANE OGÓLNE	9
2.2.2. DEMOGRAFIA	13
2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA	14
2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	15
2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE	16
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO	18
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY.....	18
2.3.1.1. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU.....	18
2.3.1.2. PIECZA ZASTĘPCZA, ASYSTENTURA RODZINY, ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE.....	24
2.3.1.3. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	28
2.3.1.4. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ..	29
2.3.1.5. POMOC RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY	31
2.3.1.6. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA, SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	34
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY	43
2.4. BADANIA ANKIETOWE	45
2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW	45
2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH.....	49
2.5. ANALIZA SWOT.....	53
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	58
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	58
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	59
4. REALIZACJA PROGRAMU	71
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY	71
4.2. FINANSOWANIE	71
4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ	71
SPIS TABEL I WYKRESÓW	73

WPROWADZENIE

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom oraz rozwiązywać problemów i sytuacji kryzysowych. W rodzinie dysfunkcyjnej relacje pomiędzy jej członkami są zaburzone i mają wpływ na ich zdrowie psychiczne i fizyczne. Brak w niej odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju dzieci.

Świadczenie komplementarnego wsparcia rodzinom jest możliwe tylko poprzez stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów, a prowadzone działania powinny być oparte na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie wspierania rodziny jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Art. 3 ustawy wskazuje organy odpowiedzialne za jej realizację:

1. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

3. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości, zwłaszcza gdy przepisy ustawy przewidują możliwość zlecenia realizacji tych zadań przez organy jednostek samorządu terytorialnego.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2025-2027, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2022-2024.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE

1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny – Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.) rozróżnia nieletniego (przed ukończeniem 17 lat) i młodocianego (który popełnia czyn zabroniony przed ukończeniem 21 lat, ale ukończył 24 lata, zanim zapadło orzeczenie w pierwszej instancji). Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.) wyróżnia małoletniego (osobę przed ukończeniem 18. roku życia), natomiast kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz. U. z 2025 r. poz. 277), tak jak kodeks karny – młodocianego (z tym że w przypadku prawa pracy jest to osoba pomiędzy 16. a 18. rokiem życia). Kodeks karny zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat. Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) normuje problematykę zawierania i ustawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Kodeks postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.) chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.) określa w art. 16 rodzinę jako naturalną i podstawową komórkę społeczeństwa i przyznaje jej prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa. Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (zapis w pkt. 16 pierwszej części) stwierdza, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, uchwalona rezolucją nr 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. podkreśla m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r., ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Europejska Konwencja o Przysposobieniu Dzieci (sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. (Dz. U. 1999 nr 99 poz. 1157) ma zastosowanie do dzieci, które w momencie przysposobienia nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie. Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego (sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r. (Dz. U. 1999 nr 79 poz. 888), zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny w 1980 r. podkreśla m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.);

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2022-2030.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE POŁCZYN-ZDRÓJ

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Połczyn-Zdrój została oparta na badaniu źródeł zastanych (danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców) oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli środowiska lokalnego i pedagogów funkcjonujących w gminie placówek oświatowych. Do analizy przedłożono 30 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do mieszkańców oraz 6 ankiet wypełnionych przez pedagogów i dyrektorów z placówek systemu oświaty.

Wśród ankietowanych było 67% kobiet i 33% mężczyzn. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 46-55 lat (45%) i 36-45 lat (23%). Mniejszy odsetek spośród badanych stanowiły grupy osób w wieku 56-65 lat i powyżej 65 lat (po 13%) oraz 26-35 lat (3%) i taki sam odsetek (3%) respondentów nie określił grupy wiekowej. W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 25. roku życia. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 67% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (27%) oraz zasadniczym zawodowym (6%).

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 54% wszystkich respondentów ankiety mieszka na terenie gminy Połczyn-Zdrój od urodzenia, 43% uczestników badania zamieszkuje w gminie od 5 do 65 lat, zaś 3% ankietowanych nie określiło czasu przebywania na terenie gminy. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	pleć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
30	kobiety (67%)	26-35 lat (3%)	od urodzenia (54%)	zasadnicze zawodowe (6%)
		36-45 lat (23%)		
		46-55 lat (45%)	od 5 do 65 lat (43%)	średnie (27%)
		56-65 lat (13%)		
	mężczyźni (33%)	pow. 65 lat (13%)	brak deklaracji (3%)	wyższe (67%)
		brak deklaracji (3%)		

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która została przeprowadzona w obszarach: „Rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa”; „Zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” oraz „Kapitał społeczny i ludzki”.

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 są rodziny zamieszkujące teren gminy Połczyn-Zdrój, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1. DANE OGÓLNE

Gmina miejsko-wiejska Połczyn-Zdrój położona jest w środkowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w obrębie południowo-wschodniej części powiatu świdwińskiego. Zajmuje powierzchnię 344,22 km², co stanowi 31,49% powierzchni powiatu, i jest jedną z sześciu powiatowych jednostek terytorialnych. Obszar gminy graniczy z gminami Świdwin i Rąbino z powiatu świdwińskiego oraz z gminami Białogard i Tychowo (powiat białogardzki), Barwice (powiat szczecinecki), Czaplinek, Złocieniec i Drawsko Pomorskie (powiat drawski).

W ramach struktury administracyjnej terytorium gminy obejmuje swoim obszarem miasto Połczyn-Zdrój oraz otaczające miasto mniejsze miejscowości zorganizowane w 25 sołectw: Bolkowo, Bronowo, Brusno, Buślary, Czarnkowie, Gaworkowo, Gawroniec, Kołacz, Lipno, Łęgi, Łośnica, Nowe Resko, Ogartowo, Ogrodno, Ostre Bardo, Popielewo, Przyrowo, Redło, Sucha, Szeligowo, Toporzyk, Tychówko, Wardyń Górny, Zajączkowo i Zajączkówko. Centrum życia publicznego i kulturalnego gminy stanowi miasto Połczyn-Zdrój. Znajduje się w nim siedziba władz samorządowych i innych instytucji administracyjnych. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną, poza miastem Połczyn-Zdrój, jest sołectwo Redło (934 osoby), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Nowe Resko (12 mieszkańców).

Odległość gminy od Świdwina (siedziby władz powiatu) wynosi ok. 24 km, od Szczecina (siedziby władz administracji państwowej i samorządowej województwa zachodniopomorskiego) ok. 137 km, od Koszalina ok. 60 km, a od Kołobrzegu ok. 61 km.

Gmina posiada korzystny układ komunikacyjny. Przez jej obszar przebiegają drogi wojewódzkie: DW nr 152, DW nr 163, DW nr 167, DW nr 172 oraz DW nr 173. W pobliżu

miasta znajdują się kolejne drogi wojewódzkie: nr 152 i nr 167. W pobliżu granic gminy przebiegają także ważne szlaki komunikacyjne – od wschodu droga ekspresowa S11, od południa droga krajowa DK nr 20, a od zachodu i północy droga ekspresowa S6. Długość dróg publicznych w gminie wynosi 220 km, w tym drogi gminne stanowią 48 km.

Zadania związane z organizacją zbiorowego transportu publicznego w gminie realizują firmy z Połczyna-Zdroju: F.H.U Aran, Przewóz Osób Mado i Dan-Wit oraz PKS Złocieniec Sp. z o.o. ze Złocieńca. Gmina nie jest obecnie dostępna w pasażerskiej komunikacji kolejowej.

Gmina Połczyn-Zdrój, poza obszarem miejskim, ma charakter rolniczy, w strukturze gruntów użytki rolne zajmują ok. 55% powierzchni gminy, zaś lasy stanowią ok. 38% jej terenu. Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych wynosi 1 159, a średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego 16 ha.

Miasto Połczyn-Zdrój rozwija funkcje produkcyjne, handlowe i usługowe, jest także siedzibą władz gminy oraz ośrodkiem usług publicznych. Gmina słynie z unikalnego mikroklimatu i zróżnicowanego krajobrazu znanego jako „Szwajcaria Połczyńska”, a jej znaczna część objęta jest ochroną prawną wynikającą z ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, a także ustawą o ochronie przyrody. Walory krajobrazowe i uzdrowiskowe, źródła solankowe, nieskażone środowisko oraz dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne gminy stanowią o jej wysokim potencjale rozwojowym.

Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy w latach 2022-2024 systematycznie rosła (z 1 600 podmiotów w 2022 r. do 1 733 w 2024 r.). Nieznacznie zwiększała się także liczba podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w formie jednoosobowej działalności gospodarczej (1 114 w 2022 r., 1 121 w 2023 r., 1 125 w 2024 r.).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2022-2023 ogólna liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie wzrosła z 1 781 do 1 814. W 2023 r. większość z nich działała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (1 215 podmiotów). Spośród nich najwięcej działało w takich branżach, jak: handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy (354), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (301), a także budownictwo (292).

Infrastruktura techniczna w gminie Połczyn-Zdrój jest dobrze rozwinięta. Sieć wodociągowa o długości 201 km zaopatruje w wodę 96% mieszkańców. Dostęp do sieci kanalizacyjnej o długości 111 km posiada ponad 84% ludności. Na obszarze gminy czynna jest także sieć gazowa o długości 70 km. Gmina posiada trzy mechaniczno-biologiczne

oczyszczalnie ścieków o działaniu automatycznym, zlokalizowane w miejscowościach Połczyn-Zdrój, Gawroniec i Ogrodno oraz 610 oczyszczalni przydomowych. W latach 2022-2024 w gminie Połczyn-Zdrój realizowano wiele inwestycji, były to m.in.: modernizacja pomieszczeń w budynku domu kultury w Połczynie-Zdroju; remont pokrycia dachu budynku kaplicy cmentarnej w Połczynie-Zdroju; przebudowa tarasów przy budynku Przedszkola Samorządowego nr 2 „Pod Jarzębinką” w Połczynie-Zdroju; modernizacja parkietu w sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Połczynie-Zdroju; przebudowa geo-światlicy wiejskiej jako obiektu pełniącego funkcje kulturalno-edukacyjne w miejscowości Popielewo; poprawa dostępności budynku administracyjnego – siedziby Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju (w ramach projektu „Dostępny samorząd – granty”); przebudowa ulicy Kolejowej wraz ze skrzyżowaniami ulic oraz przebudową i budową infrastruktury technicznej; modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko – Orlik 2012”; odtworzenie stolarki okiennej w budynku Szkoły Podstawowej w Bolkowie; modernizacja trybun na stadionie sportowym w Redle; remont nawierzchni ulicy Nowej w Połczynie-Zdroju; budowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej na terenach popegeerowskich w miejscowościach poza aglomeracją Połczyn-Zdrój; modernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Bolkowie; remont stadionu miejskiego wraz z częścią infrastruktury przy ul. Szczecineckiej w Połczynie-Zdroju – etap I; remont ulicy Staszica wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Połczynie-Zdroju.

Sieć placówek opieki nad dziećmi do lat 3, wychowania przedszkolnego i oświatowych w gminie to: 1 placówka opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobek niepubliczny), 6 placówek wychowania przedszkolnego (4 przedszkola – 3 publiczne i 1 niepubliczne oraz 2 szkoły prowadzące oddziały przedszkolne), 6 szkół podstawowych (4 szkoły publiczne i 2 niepubliczne) oraz 1 szkoła ponadpodstawowa prowadzona przez powiat świdwiński. W roku szkolnym 2024/2025 opieką w żłobkach objętych było 22 dzieci, do przedszkoli uczęszczało 414 dzieci, do szkół podstawowych 986 uczniów, a do szkoły ponadpodstawowej 387 uczniów. Ponadto w gminie funkcjonuje Zakład Doskonalenia Zawodowego Słupsk – Ośrodek Kształcenia w Połczynie-Zdroju. W ramach wsparcia rodzin w procesie wychowawczym, szczególnie w zakresie poprawy funkcjonowania psychospołecznego dzieci zaniedbanych wychowawczo, pochodzących z grup ryzyka oraz mających problemy z nauką i zachowaniem, działają w gminie 2 placówki. Placówka Wsparcia Dziennego funkcjonująca w formie mieszanej (od 2024 r. w strukturze MGOPS) może zapewnić udział w zajęciach dla 30 dzieci jednocześnie, przy czym w ciągu 2024 r. ze wsparcia skorzystało łącznie 60 dzieci, natomiast Podwórkowa Placówka wsparcia Dziennego „Leśna Brać” prowadzona przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Szczecinek ZHP im. chor. Zdzisława Piławy

oferuje miejsca dla 15 dzieci. Ponadto w 4 placówkach systemu oświaty działają świetlice realizujące program opiekuńczo-wychowawczy.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju. W strukturach placówki funkcjonują Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna im. J. Tuwima w Połczynie-Zdroju wraz z 3 filiami w Gawrońcu, Kołaczcu i Redle, Kino Goplana z Galerią Sztuki, amfiteatr, Centrum Kultury Zamek (siedziba biblioteki miejskiej) oraz 8 świetlic wiejskich w miejscowościach: Czarnkowie, Łęgi, Zajączkówko, Szeligowo, Brusno, Borkowo, Łośnica, Ostre Bardo. Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju realizuje zadania w zakresie upowszechniania kultury, promocji amatorskiego ruchu artystycznego oraz organizowania imprez gminnych, przyczynia się także do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami oraz aktywnym stylem życia.

Działalność w zakresie sportu i rekreacji prowadzona jest w gminie głównie w ramach 17 klubów (w tym 3 uczniowskich) i sekcji sportowych. Rozwój kultury fizycznej, amatorskiego ruchu sportowego i działalności rekreacyjnej możliwy jest dzięki 22 nowym lub zmodernizowanym gminnym obiektom sportowym i rekreacyjnym (Stadion Miejski, Ośrodek Aktywności Sportowo-Kulturalnej, boisko wielofunkcyjne „Orlik”, boisko wielofunkcyjne, Hala Widowiskowo-Sportowa, sale gimnastyczne i boiska przy placówkach oświatowych, boiska sportowe w sołectwach, strefy rekreacyjne, ścieżka rowerowa „Stary Kolejowy Szlak” oraz szlaki turystyczne rowerowe i piesze).

Zadania w zakresie podstawowej ochrony zdrowia w gminie realizuje 10 zakładów opieki zdrowotnej (4 publiczne – szpital, Przychodnia MSW oraz 2 zakłady opieki pielęgniarstwa i 6 niepublicznych), a także 15 prywatnych praktyk lekarskich i 3 apteki. Na terenie gminy funkcjonuje Przyjazny Szpital w Połczynie-Zdroju z oddziałami: chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej, ginekologiczno-położniczym, noworodkowym i pediatrycznym oraz blok operacyjny. Ponadto szeroką specjalistyczną opiekę lekarską mieszkańcy gminy Połczyn-Zdrój mogą uzyskać w Świdwinie i w Szczecinie.

Pomoc społeczną świadczy mieszkańcom Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju, którego działalność pomocową uzupełniają parafie i 70 organizacji pozarządowych, którym samorząd gminy zleca realizację zadań własnych, udziela wsparcia rzeczowego i lokalowego, wspiera doradztwem i konsultacjami oraz współpracuje przy realizacji różnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnej. Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców gminy czuwają policjanci z Komisariatu Policji w Połczynie-Zdroju oraz funkcjonariusze Straży Miejskiej. Na terenie gminy działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, które wraz z Komendą Powiatową Państwowej Straży

Pożarnej w Świdwinie zapewniają bezpieczeństwo pożarowe. Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączone są jednostki z Połczyna-Zdroju i Zajączkówka

Gmina Połczyn-Zdrój współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w regionie oraz bierze udział w działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w pracach stowarzyszeń Lokalna Grupa Działania „Powiatu Świdwińskiego” oraz Mieleńska Lokalna Grupa Rybacka, Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, a także Stowarzyszeniu Gmin Uzdrowiskowych.

2.2.2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2024 r. gmina Połczyn-Zdrój liczyła 13 553 mieszkańców, w tym 6 998 kobiet, które stanowiły 51,6% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła w przybliżeniu 39 osób na km². Dane szczegółowe dotyczące struktury wiekowej ludności gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 278	2 210	2 148
udział w liczbie mieszkańców	16,26%	16,04%	15,85%
liczba osób w wieku produkcyjnym	8 261	8 041	7 814
udział w liczbie mieszkańców	58,97%	58,35%	57,66%
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	3 471	3 530	3 591
udział w liczbie mieszkańców	24,78%	25,61%	26,50%
liczba mieszkańców ogółem	14 010	13 781	13 553

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

W analizowanym okresie ogólna liczba ludności gminy zmniejszała się z roku na rok. Malą zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i osób w wieku produkcyjnym, zaś liczba najstarszych mieszkańców stale rosła. Sytuację demograficzną kształtują także przyrost naturalny oraz saldo migracji. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Połczyn-Zdrój przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba urodzeń	89	80	67
liczba zgonów	225	176	185
przyrost naturalny	-136	-96	-118

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
zameldowania spoza gminy	97	61	75
wymeldowania poza gminę	150	140	142
saldo migracji ogółem	-53	-79	-67

Dane Urzędu Miejskiego w Polczynie-Zdroju.

W latach 2022-2024 liczba urodzeń w gminie malała, zaś liczba zgonów ulegała wahaniom. Obliczany na ich podstawie przyrost naturalny był w rozpatrywanym okresie stale ujemny, bowiem liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny. W analizowanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji wahało się, ale w każdym roku analizy wykazywało wartość ujemną.

2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W latach 2022-2024 stan zasobów mieszkaniowych gminy ulegał zmianom, bowiem liczba mieszkań komunalnych zmniejszyła się z 601 w 2022 r. do 508 w 2024 r., podobnie zmniejszyła się łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (z 26 870 m² w 2022 r. do 23 006 m² w 2024 r.), natomiast liczba osób zamieszkujących w lokalach komunalnych ulegała wahaniom (948 osób w 2022 r., 879 osób w 2023 r. i 954 osoby w 2024 r.). Jeśli chodzi o mieszkania socjalne, to w 2022 r. gmina dysponowała 74 takimi lokalami o łącznej powierzchni użytkowej 2 483 m², a zamieszkiwało w nich 145 osób. W kolejnym roku analizy liczba mieszkań socjalnych zwiększyła się do 79 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 2 550 m², zamieszkiwały w nich w tym czasie 153 osoby. W 2024 r. liczba mieszkań socjalnych zmniejszyła się do 62 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 2 391 m², w których zamieszkiwało 145 osób. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba mieszkań komunalnych	601	512	508
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	26 870	24 948	23 006
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	948	879	954
liczba mieszkań socjalnych	74	79	62
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	2 483	2 550	2 391
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	145	153	145

Dane Polczyńskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Polczynie-Zdroju.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane

są dodatki mieszkaniowe. W gminie Połczyn-Zdrój pomoc ta jest realizowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	257	240	220
liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	2 314 (393 decyzje)	2 316 (381 decyzji)	2 365 (359 decyzji)
wartość wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)	571 167,22	631 404,16	653 912,09

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W latach 2022-2024 liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, zmniejszała się, natomiast wartość wypłaconych dodatków systematycznie rosła.

2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie w latach 2022-2024 liczba osób bezrobotnych w gminie ulegała wahaniom: 549 osób na koniec 2022 r., 562 osoby na koniec roku następnego, 558 osób na koniec roku 2024. Udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym zwiększał się z roku na rok. W rozpatrywanym okresie wśród osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety, ich liczba wyniosła odpowiednio: 304 (w stosunku do 245 mężczyzn) na koniec 2022 r., ponownie 304 (w stosunku do 258 mężczyzn) na koniec 2023 r. i 302 (w stosunku do 256 mężczyzn) na koniec 2024 r. Dane dotyczące bezrobocia przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 7. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku produkcyjnym	8 261	8 041	7 814
liczba bezrobotnych w gminie	549	562	558
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	6,65%	6,99%	7,14%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	304	304	302
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	55,37%	54,09%	54,12%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Tabela 8. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
stopa bezrobocia w powiecie świdwińskim	12,7%	13,3%	13,4%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	6,7%	6,7%	6,8%

stopa bezrobocia w kraju	5,2%	5,1%	5,1%
--------------------------	------	------	------

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie i Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2022-2024 powiat świdwiński charakteryzował się znacznie wyższą w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i w stosunku do kraju stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia utrzymywał się na zbliżonym poziomie w trakcie rozpatrywanego okresu.

2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Komisariat Policji w Połczynie-Zdroju, na terenie gminy Połczyn-Zdrój w 2022 r. stwierdzono ogółem 261 przestępstw, w 2023 r. 218 przestępstw, a w 2024 r. 240 przestępstw. W analizowanym okresie odnotowano 4 przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie w 2022 r., 7 przestępstw w 2023 r. i 3 przestępstwa w 2024 r. Do najczęściej popełnianych przestępstw w 2024 r. należały: przestępstwa przeciwko mieniu (83 przypadki, o 5 więcej w porównaniu z 2023 r.), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (39 przypadków, o 10 więcej w porównaniu z 2023 r.), przeciwko rodzinie i opiece (27 przypadków, o 2 więcej w porównaniu z 2023 r.) oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (15 przypadków, o 7 więcej w porównaniu z 2023 r.). Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	liczba przestępstw		
	2022	2023	2024
stwierdzono ogółem przestępstw:	261	218	240
w tym popełnionych przez nieletnich:	4	7	3
przeciwko życiu i zdrowiu	22	18	10
przeciwko wolności	5	15	6
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	37	29	39
przeciwko mieniu	93	78	83
przeciwko rodzinie i opiece	28	25	27
przeciwko wiarygodności dokumentów	5	6	7
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	5	3	4
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	13	8	15

Dane Komisariatu Policji w Połczynie-Zdroju.

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Połczynie-Zdroju przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były

procedury „Niebieskie Karty”. W rozpatrywanym okresie ich liczba zmniejszała się (z 51 w 2022 r. do 46 w 2024 r.). Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2022-2024

rok	liczba złożonych do ZI procedur „Niebieskie Karty”	w tym liczba NK sporządzonych przez Policję
2022	51	51
2023	49	42
2024	46	39

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego i Komisariatu Policji w Polczynie-Zdroju.

Utrzymywaniem porządku publicznego i zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom zajmuje się także 3 funkcjonariuszy Straży Miejskiej funkcjonującej na terenie Polczyna-Zdroju.

Z nadesłanej informacji Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich Sądu Rejonowego w Białogardzie wynika, iż w latach 2022-2024 r. prowadzono wobec mieszkańców gminy Polczyn-Zdrój następujące nadzory kuratorskie:

Tabela 11. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2022-2024

2022		2023		2024	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
26	87	30	94	29	98
w tym spraw					
w których rodzic został pozbawiony władzy rodzicielskiej					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
0	0	0	0	1	4
w których została ograniczona władza rodzicielska					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
26	87	30	94	29	98
spraw nieletnich					
którzy dokonali czynu karalnego					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
4		3		3	
prezentują przejawy demoralizacji					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
4		5		4	

Dane Sądu Rejonowego w Białogardzie.

2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

Mieszkańcy gminy oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich. Przedstawione zostały informacje o jednostkach wspierających rodziny i dzieci w gminie Połczyn-Zdrój usytuowanych na terenie gminy oraz jednostkach udzielających wsparcia mieszkańcom gminy działających poza gminą.

2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

2.3.1.1. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2024 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do realizacji swoich zadań zatrudniał 38 osób, w tym: kadra kierownicza – 9, pracownicy socjalni – 7, pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze – 3, pozostali pracownicy – 19. Z końcem 2024 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadały wszystkie osoby z kadry zarządzającej oraz wszyscy pracownicy socjalni. Dodatkowo kadra kierownicza MGOPS-u i 2 pracowników socjalnych posiadało ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, a 1 pracownik socjalny legitymował się I stopniem specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego.

W 2024 r. na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 936 mieszkańców gminy oraz 60 rodzin objętych pracą socjalną. Wymóg określony w ustawie o pomocy społecznej, która nakłada obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników, lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, był częściowo spełniony.

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące środków finansowych, które Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował na świadczenia z pomocy społecznej w gminie, środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych oraz dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez MGOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2022-2024.

Tabela 12. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej mieszkańcom gminy w latach 2022-2024

wielkość wydatków (w zł)	2022	2023	2024
ogółem	3 491 285,03	3 451 891,30	3 840 609,42

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Tabela 13. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2022-2024

wielkość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych (w zł)	2022	2023	2024
ogółem	704 663,40	209 760,04	754 135,07
w tym opieka wytchnieniowa	94 492,61	62 424,00	62 203,68
w tym asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	–	127 387,80	214 744,87
w tym projekt	610 170,79	19 948,24	477 186,52

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Tabela 14. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	693	652	589
liczba rodzin	685	509	492
liczba osób w rodzinach	1 525	1 157	1 077
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	10,89%	8,40%	7,95%

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w latach 2022-2024 ulegała wahaniom, najwyższy poziom osiągając w 2024 r. Warto dodać, że w analizowanym okresie na realizację zadań z zakresu polityki społecznej pozyskano środki finansowe ze źródeł zewnętrznych. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2022-2024 z roku na rok malała. Analogicznie zmniejszał się udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej odbiorców oraz powodów przyznania pomocy społecznej.

Tabela 15. Struktura wiekowa odbiorców pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024.

zakres danych	2022	2023	2024
wiek 0-17	206	229	191
wiek produkcyjny	409	379	410
wiek poprodukcyjny	144	122	102

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Tabela 16. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
ubóstwo	83	95	78	151	201	156
sieroctwo	1	1	0	1	1	0
bezdomność	12	26	15	12	30	18
potrzeba ochrony macierzyństwa	67	43	44	271	240	210
bezrobocie	272	234	222	720	598	527
niepełnosprawność	128	120	113	230	202	196
długotrwała lub ciężka choroba	282	239	209	594	465	405
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	75	64	45	311	279	194
w tym rodziny niepełne	50	38	32	177	139	126
w tym rodziny wielodzietne	23	17	11	128	101	65
przemoc domowa	2	4	3	7	14	11
alkoholizm	22	21	27	24	29	43
narkomania	2	2	5	2	2	5
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	6	9	8	8	12
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	2	2	2	2	2	2
zdarzenie losowe	5	0	2	15	0	7
sytuacja kryzysowa	4	1	1	10	1	6
klęska żywiołowa lub ekologiczna	2	0	0	5	0	0

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez MGOPS pomocą społeczną w latach 2022-2024 r. wykazała, że największe grupy stanowiły osoby w wieku produkcyjnym.

W latach 2022-2024 najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia z obu powodów zmniejszała się w trakcie rozpatrywanego okresu. Kolejnymi przyczynami udzielania pomocy były malejąca pod względem liczby rodzin niepełnosprawność i wahające się pod względem liczby rodzin ubóstwo. Ponadto należy dodać, że istotnymi przyczynami udzielenia mieszkańcom gminy wsparcia z pomocy społecznej były także bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, bezdomność oraz trudności w przystosowaniu do

życia po opuszczeniu zakładu karnego. Dane dotyczące form wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2022-2024 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 17. Rodzaje wsparcia udzielanego przez MGOPS w latach 2022-2024

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
świadczenia pieniężne	417	365	340	414	359	337	936	821	707
świadczenia niepieniężne	331	328	289	244	216	196	687	661	575
praca socjalna	X	X	X	656	477	421	1 471	1 088	940
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	151	105	81	394	279	205
schronienie	6	6	5	6	6	5	8	14	8
usługi opiekuńcze	77	61	63	76	59	62	113	72	75
specjalistyczne usługi opiekuńcze (dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	11	11	11	11	11	11	18	18	18

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W latach 2022-2024 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Liczba osób w rodzinach, które skorzystały z tej formy wsparcia, systematycznie malała w trakcie rozpatrywanego okresu. Ważną formę wsparcia udzielonego mieszkańcom stanowiła pomoc finansowa, świadczona głównie w postaci zasiłków. Liczba osób w rodzinach, którym w latach 2022-2024 przyznano takie świadczenie, także zmniejszała się z roku na rok. Znaczącą formę wsparcia beneficjentów stanowiły świadczenia niepieniężne, głównie w postaci pomocy żywnościowej i posiłków, a także poradnictwo specjalistyczne. W obu przypadkach liczba osób w rodzinach, którym przyznano tego rodzaju wsparcie, również malała. W nieco mniejszym zakresie mieszkańcom przyznawano wsparcie w postaci usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (dla osób z zaburzeniami psychicznymi). W ramach swojej działalności MGOPS świadczył także pomoc w formie udzielania schronienia.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez MGOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów, liczby osób w nich przebywających oraz kosztów ponoszonych przez gminę z tytułu ich pobytu w DPS-ie przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 18. Skierowania, pobyt i koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	6	8	4
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	24	22	18

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Tabela 19. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł) w latach 2022-2024

2022	2023	2024
581 719,81	651 283,49	874 348,65

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. W 2022 r. zawarto i realizowano 9 takich kontraktów, w 2023 r. – 11, zaś w 2024 r. zawarto 10 kontraktów.

Z pomocy w postaci ciepłego posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 skorzystało w 2022 r. 369 dzieci i 344 osoby dorosłe, a w 2023 r. 394 dzieci i 342 osoby dorosłe, natomiast w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 skorzystało w 2024 r. 342 dzieci i 271 osób dorosłych.

W ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa**, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Ośrodek realizuje pomoc w zakresie dystrybucji bezpłatnych produktów żywnościowych. We współpracy z Koszalińskim Bankiem Żywności w 2024 r. pozyskano 34 942,20 kg żywności o wartości 208 510,71 zł. Do programu dedykowanego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej zakwalifikowano w 2024 r. 946 osób z gminy Polczyn-Zdrój.

Ośrodek w Polczynie-Zdroju przyznawał także stypendia i zasiłki szkolne. W 2024 r. przyznano uczniom z terenu gminy pomoc materialną o charakterze socjalnym w postaci 79 stypendiów na kwotę 57 236 zł oraz 2 zasiłki szkolne na kwotę 1 240 zł.

W ramach realizacji polityki prorodzinnej samorząd gminy zainicjował program „Połczyńskie kołyskowe”, na podstawie którego rodzice wieloraczków otrzymują jednorazowe świadczenie w wysokości 1 000 zł. W 2024 r. wypłacono 1 takie świadczenie.

W analizowanym okresie MGOPS w Połczynie-Zdroju podejmował wiele działań na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin, m.in.:

- „Opieka wytchnieniowa” – ma na celu wsparcie członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez pomoc w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. W 2024 r. pomoc w formie usługi opieki wytchnieniowej otrzymało 7 opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnością i 1 opiekun dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności. Zrealizowano w sumie 1 584 godziny usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – wydatkowano na ten cel 62 203,68 zł;
- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – celem programu jest pomoc osobom z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności, załatwianiu spraw urzędowych, oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W 2024 r. usługi asystenckie przyznano 9 osobom (3 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 6 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności). Wykonano łącznie 4 153 godziny usług – wydatkowano na ten cel kwotę 224 225,34 zł.

Ponadto w strukturach MGOPS-u funkcjonuje Klub Seniora – placówka wsparcia dziennego dla osób starszych. W 2024 r. uczestnikami klubu było 30 osób w wieku 60+, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Seniorzy uczestniczyli w codziennych zajęciach z opiekunem (kulinarnych, manualnych, rękodzielniczych, usprawniająco-relaksacyjnych, historycznych, spotkaniach z psychologiem i dietetykiem). W ramach aktywizacji społecznej zapewniono wyjścia do kina, wycieczki turystyczne, pikniki, wyjścia integracyjne do restauracji oraz zakup aktualnej prasy.

Ośrodek udzielał również pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. W 2024 r. zrealizowano następujące formy pomocy:

- dożywianie dzieci w szkole i przedszkolu – wsparcie otrzymało 3 dzieci, wydatkowano 1 431,60 zł;
- stypendia szkolne – świadczenia przyznano 3 uczniom, wydatkowano 2 728 zł;
- świadczenia rodzinne otrzymały 9 osób na kwotę 33 684 zł;

W 2024 r. MGOPS refundował gospodarstwom domowym, które wykorzystują do ogrzewania paliwa gazowe i spełniają określone w ustawie kryterium dochodowe, poniesione koszty podatku VAT. Z tej formy pomocy skorzystało 77 odbiorców gazu.

Pracownicy Ośrodka realizują również inne zadania pozaustawowe w ramach współpracy z instytucjami, jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi:

- kontynuacja działalności Stacji Johannitów w zakresie usług pielęgnacyjnych osób starszych, samotnych i chorych oraz wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego. W 2024 r. wypożyczono 252 jednostki sprzętu medycznego, a stałą opieką stacji objęto 36 osób z terenu gminy, udzielono także 1 834 porad i instruktaży;
- kontynuacja współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Połczyna-Zdroju w Templinie – pomoc rzeczowa (odzież, sprzęt rehabilitacyjny, paczki świąteczne) i finansowa dla dzieci z niepełnosprawnością. W 2024 r. stowarzyszenie dostarczyło 103 paczki dla dzieci z terenu gminy;
- współorganizacja, wspólnie z Kuratorium Oświaty w Szczecinie, wypoczynku letniego w miejscowości Przesieka dla 11 dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo;
- prowadzenie punktu rehabilitacji dorosłych dzieci z niepełnosprawnością wielonarządową – w zajęciach prowadzonych przez rehabilitanta (i pomoc rehabilitanta) uczestniczyło stale 7 osób.

2.3.1.2. PIECZA ZASTĘPCZA, ASYSTENTURA RODZINY, ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE

W latach 2022-2024 liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność, ulegała wahaniom. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej w analizowanym okresie malały. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 20. Piecza zastępcza w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	35	31	36
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej (w zł)	329 715,77	274 892,64	226 008,11
liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy	20	19	18
wielkość wydatkowanych środków na potrzeby rodzin zastępczych (w zł), w których przebywają dzieci z gminy	1 907 963	1 818 830	2 065 987

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W latach 2022-2024 pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych było odpowiednio: 509, 445 i 425 rodzin. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 21. Rodziny objęte pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin objętych pomocą ośrodka	509	445	425
w tym nowych w danym roku rodzin objętych pomocą ośrodka	6	6	5
liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą ośrodka	263	165	142
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi objętych pomocą ośrodka	4	4	3
liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	75	64	45
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2	3	2

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

W 2024 r. pracownicy MGOPS-u na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Edukowano rodziców w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, prowadzono pracę socjalną, udzielano wskazówek, informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej; rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej; rodzin, w których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich

jej członków. Rodzina bowiem jest podstawowym środowiskiem, które powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta.

Asystent rodziny powinien mieć warunki do własnego rozwoju, sprawdzenia i wzmacniania swoich kompetencji oraz poszerzania wiedzy. Niezależnie bowiem od formy zatrudnienia, asystent rodziny jest pracownikiem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, jednostki gminnej lub jednostki pracującej na zlecenie gminy. Ma więc takie same prawa i obowiązki, jak pozostali pracownicy oraz prawo do ochrony przewidzianej dla pracowników wykonujących zadania publiczne.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Praca asystenta nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie tej samej gminy. Nie może on też prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

W 2024 r. z usług asystenta korzystało w gminie 29 rodzin, w których wychowywało się 76 dzieci. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystentów rodziny w gminie.

Tabela 22. Asystentura rodziny w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba asystentów rodziny	2	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem	31	29	29
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	77	73	76
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	24	24	24
koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem asystentów rodziny (w zł)	84 417,01	97 165,56	97 603,67

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W związku z wejściem w życie dnia 1 stycznia 2017 r. ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „**Za życiem**” do kręgu odbiorców usług asystenta rodziny doszły także kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Pomoc tym osobom i rodzinom polega m.in. na koordynowaniu poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania ze strony różnych instytucji.

Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie przyznano 2 takie świadczenia w 2022 r., 1 świadczenie w 2023 r. i 3 świadczenia w 2024 r.

W latach 2022-2024 w gminie Połczyn-Zdrój nie funkcjonowały rodziny wspierające.

W ramach szeroko rozumianej pomocy MGOPS przyznawał mieszkańcom **świadczenia rodzinne**. Poniższe tabele prezentują informacje o wartości, rodzajach i liczbie świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024.

Tabela 23. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	5 452 664,65	5 786 492,37	6 611 001,44
w tym rodzicielskie	466 624,32	307 744,28	328 881,34
liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	720	665	618

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Tabela 24. Rodzaj i liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2022	2023	2024
zasilek rodzinny	764	634	523
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	33	15	15
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	19	15	11
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	36	36	30
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	43	39	38
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	452	393	312
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	99	78	88
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	97	91	91
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	74	54	44
zasiłek pielęgnacyjny	411	407	417
świadczenie pielęgnacyjne	109	118	116
specjalny zasiłek opiekuńczy	4	3	1
zasiłek dla opiekuna	3	2	2
świadczenie rodzicielskie	78	51	49
razem	2 222	1 936	1 737

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W latach 2022-2024 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy zmniejszała się z roku na rok. Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba przyznanych tego typu świadczeń malała w trakcie rozpatrywanego okresu. Istotne formy wsparcia stanowiły również dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, jak również zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy przez MGOPS były świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 25. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	107	95	94
liczba przyznanych świadczeń	140	131	130
wartość wydatków na świadczenia (zł)	630 469,69	606 653,92	616 545,29

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Wartość wydatków na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które w latach 2022-2024 MGOPS w Połczynie-Zdroju wypłacał mieszkańcom gminy, ulegała wahaniom, natomiast liczba przyznanych świadczeń malała w trakcie rozpatrywanego okresu.

2.3.1.3. KARTA DUŻEJ RODZINY

Do 2024 r. wydano w gminie 1 990 **Kart Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny (ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny) przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają lub mieli łącznie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Prawo do posiadania Karty przysługuje odpowiednio dziecku: w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba wydanych kart	1 664	1 915	1 990
liczba osób/rodzin korzystających ze wsparcia w ramach KDR	568	687	725

liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem w ramach KDR	708	773	794
---	-----	-----	-----

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

2.3.1.4. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Kolejne tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie w latach 2022-2024.

Tabela 27. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	7	7	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Polczyn-Zdrój.

Tabela 28. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024

rodzaj	wartość w zł		
	2022	2023	2024
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	375 819,17	413 163,12	442 889,89

Dane Urzędu Miejskiego w Polczynie-Zdroju.

Tabela 29. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w rodzinie w gminie w latach 2022-2024

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2022	2023	2024
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	61 000,00	51 000,00	61 000,00
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	377 626,35	464 271,71	478 955,00
na przeciwdziałanie przemocy domowej	11 090,00	19 120,00	16 520,00
razem	449 716,35	504 391,71	556 475,00

Dane Urzędu Miejskiego w Polczynie-Zdroju.

W latach 2022-2024 środki przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy zwiększały się systematycznie. W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu oraz występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 30. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	31	34	44
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	2	3

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Połczyn-Zdrój.

W latach 2022-2024 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu, zwiększała się i wyniosła odpowiednio: 31, 34 i 44 osoby. W analizowanym okresie Komisja wystąpiła z wnioskiem do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 2 osób w 2023 r. i wobec 3 osób w 2024 r.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, jak również Programu Wspierania Rodziny w placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie ogólnopolskich kampanii i programów, pogadanek tematycznych i spotkań ze specjalistami, konkursów oraz projektów promujących zdrowy styl życia, a także pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych, wycieczek, akcji społecznych i integracyjnych. Wykorzystano materiały edukacyjno-informacyjne.

GKRPA kontaktowała się z 9 osobami dotkniętymi problemem przemocy domowej w 2022 r., z 8 osobami w 2023 r. i z 1 osobą w 2024 r., nie składała natomiast zawiadomień do prokuratury o przestępstwie przeciwko osobom stosującym przemoc domową. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 31. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób doznających przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	9	8	1
liczba osób stosujących przemoc domową, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Połczyn-Zdrój.

2.3.1.5. POMOC RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie pełni **Zespół Interdyscyplinarny**. Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego. Zgodnie z postanowieniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, Żandarmerii Wojskowej, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ustawie działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych tworzonych w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, wynikających z postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, mających na celu udzielenie skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz podjęcie działań wobec osoby stosującej przemoc domową w celu przeciwdziałania przemocy.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy domowej lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”.

W 2024 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli wśród rodzin z gminy 46 procedur „Niebieskie Karty”. W związku z podjętymi działaniami członków grupy roboczej, a następnie grup diagnostyczno-pomocowych i przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – „Niebieskie Karty” zamknięto w 25 rodzinach. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	18	18	16

liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	5	6
liczba spotkań grup roboczych	194	101	103
liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	X	12	45
liczba złożonych do ZI formularzy „Niebieskie Karty”	51	49	46
w tym sporządzone przez Policję	51	42	39
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	0	4	2
liczba zamkniętych procedur „Niebieskie Karty”	32	37	25
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	19	16	8
liczba spraw sądowych	26	22	25
w tym zakończonych wyrokiem	31	19	22
w tym zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	22	11	13
w tym zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	6	8	5

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Połczyn-Zdrój.

Tabela 33. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne z terenu gminy objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	51	59	45

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Połczyn-Zdrój.

Wobec sprawców przemocy domowej w gminie Połczyn-Zdrój były podejmowane działania korekcyjno-edukacyjne. W poszczególnych latach objętych analizą podjęto takie działania wobec 51 osób w 2022 r., wobec 59 osób w 2023 r. i wobec 45 osób w 2024 r.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 22 rodzinom (24 osobom w rodzinach) w 2022 r., 21 rodzinom (29 osobom w rodzinach) w 2023 r. i 27 rodzinom (43 osobom w rodzinach) w 2024 r., narkomania była przyczyną przyznania wsparcia 2 osobom w 2022 r., ponownie 2 osobom w 2023 r. oraz 5 osobom w 2024 r., natomiast pomoc z powodu przemocy domowej przyznano 2 rodzinom (7 osobom w rodzinach) w 2022 r., 4 rodzinom (14 osobom w rodzinach) w 2023 r. i 3 rodzinom (11 osobom w rodzinach) w 2024 r.

W 2024 roku do struktury Ośrodka włączona została Placówka Wsparcia Dziennego, która czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 9-17 i działa w formie mieszanej (opiekuńczej z elementami specjalistycznej). Z uwagi na kwestie organizacyjne jednocześnie pod opieką wychowawców przebywać może do 30 dzieci, aczkolwiek rotacyjnie z usług

placówki w 2024 r. skorzystało ich dwukrotnie więcej. W 2023 r. Placówka realizowała projekt „Centrum dla Rodzin w Połczynie-Zdroju”, którego celem było wsparcie

funkcjonowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie poprzez rozwój i wzmocnienie współpracy różnych instytucji i organizacji oraz realizację działań wczesnej profilaktyki. Uczestnicy projektu skorzystali z następujących form wsparcia: szkoła rodzenia, zajęcia terapeutyczne dla rodziców i dzieci, warsztaty z terapeutą nt. planowania rodziny, warsztaty komunikacji interpersonalnej, mediacje dla par, warsztaty wyjazdowe dla par i rodzin z programem profilaktyczno-terapeutycznym, szkoła dla rodziców, konsultacje prawne, psychiatryczne i psychologiczne, trening umiejętności społecznych oraz zajęcia dla uczniów z zakresu kluczowych kompetencji matematycznych. Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami zostali objęci wsparciem w formie terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej. W projekcie uczestniczyło 138 rodzin – 334 osoby, w tym 202 osoby dorosłe oraz 132 dzieci i młodzieży, zaś wsparcie poza projektem otrzymało 13 osób.

Na terenie gminy Połczyn-Zdrój jednostkami wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową są (obok MGOPS-u, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego):

- Punkt konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, oferujący pomoc prawnika, pracownika socjalnego, psychologa i terapeuty uzależnień – z profesjonalnego wsparcia skorzystały w 2024 r. 263 osoby;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oddział w Połczynie-Zdroju – w 2024 r. pomocy udzielono 171 rodzinom (129 z terenu miasta i 42 z terenów wiejskich), w ramach którego działa:
 - Ośrodek Wsparcia Rodziny – pomocy bezpośredniej udzielono 42 osobom, wsparcie w formie konsultacji w zakresie potrzeb rodziny uzyskało 92 osoby, porad telefonicznych udzielono 52 osobom, a z pomocy społeczno-prawnej skorzystało 9 osób;
 - Punkt konsultacyjno-informacyjny o narkotykach i narkomanii – wsparciem terapeutycznym w formie porad, konsultacji oraz rozmów terapeutycznych objęto 86 osób;
- Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Połczynie-Zdroju – oddział terenowy Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie;
- Grupa AA „Cisza” w Połczynie-Zdroju;
- Grupa AA „Nadzieja” w Połczynie-Zdroju
- Funkcjonujące w 4 szkołach świetlice realizujące program opiekuńczo-wychowawczy.

Ponadto mieszkańcy gminy mogą korzystać ze wsparcia organizacji pozarządowych działających w gminie na rzecz rodziny i dziecka oraz w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

2.3.1.6. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA, SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat żłobków, placówek wychowania przedszkolnego, placówek systemu oświaty, kultury i obiektów sportowo-rekreacyjnych funkcjonujących na terenie gminy.

Tabela 34. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2024/2025

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci objętych opieką	liczba opiekunów
żłobek lub klub dziecięcy	1	22	3
w tym prowadzone przez gminę	—	—	—
w tym prowadzone przez inne podmioty	1	22	3

Dane placówek oświatowych.

Tabela 35. Placówki wychowania przedszkolnego działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)

typ placówki	liczba	liczba dzieci	liczba nauczycieli (etatów)
placówki wychowania przedszkolnego	6	414	37
w tym przedszkola	4	391	34
w tym szkoły prowadzące oddziały przedszkolne	2	23	3

Dane placówek oświatowych

Tabela 36. Placówki oświatowe działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)

typ placówki	liczba	liczba uczniów	liczba nauczycieli (etatów)
szkoła podstawowa	6	986	129
szkoła ponadpodstawowa	1	387	42

Dane placówek oświatowych.

Tabela 37. Placówki wsparcia dziennego na terenie gminy w 2024 r.

typ placówki	liczba	liczba uczniów
opiekuńczo-wychowawcza	1	30
podwórkowa	1	15

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Tabela 38. Placówki kultury w gminie w 2024 r.

typ placówki	liczba
ośrodki kultury	1
biblioteki i filie	1 główna, 3 filie
światlice	8
kino	1

Dane Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju.

Tabela 39. Obiekty sportowo-rekreacyjne i kluby sportowe w gminie w 2024 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty sportowo-rekreacyjne	22
kluby sportowe (łącznie z uczniowskimi)	17
w tym uczniowskie kluby sportowe	3

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Tabela 40. Wykaz obiektów rekreacyjno-sportowych i klubów sportowych na terenie gminy w 2024 r.

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Stadion Miejski w Połczynie-Zdroju	ul. Szczecinecka 25, 78-320 Połczyn-Zdrój
2.	Ośrodek Aktywności Sportowo-Kulturalnej	Redło, 78-320 Połczyn-Zdrój
3.	Boisko wielofunkcyjne „Orlik”	ul. Strażacka, 78-320 Połczyn-Zdrój
4.	Hala widowiskowo-sportowa przy Zespole Szkolono-Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Połczynie-Zdroju	ul. Mieszka I 19, 78-320 Połczyn-Zdrój
5.	Sala Gimnastyczna przy Zespole Szkolono-Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Połczynie-Zdroju	
6.	Boisko wielofunkcyjne przy SP nr 1 im. Adama Mickiewicza w Połczynie-Zdroju	ul. Grunwaldzka 34, 78-320 Połczyn-Zdrój
7.	Sala Gimnastyczna przy SP nr 1 im. Adama Mickiewicza w Połczynie-Zdroju	
8.	Sala gimnastyczna przy SP im. Jana Pawła II w Redle	Redło 12, 78-320 Połczyn-Zdrój
9.	Sala gimnastyczna przy SP im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bolkowie	Bolkowo 10, 78-320 Połczyn-Zdrój
10.	Boisko sportowe	Dziwogóra, 78-320 Połczyn-Zdrój
11.		Toporzyk, 78-320 Połczyn-Zdrój
12.		Gawroniec, 78-320 Połczyn-Zdrój
13.		Łęgi, 78-320 Połczyn-Zdrój
14.		Ostre Bardo, 78-320 Połczyn-Zdrój
15.	Strefa rekreacyjna nad zalewem	ul. Jana III Sobieskiego, 78-320 Połczyn-Zdrój
16.	Strefa rekreacyjna nad zalewem	ul. Koszalińska, 78-320 Połczyn-Zdrój
17.	Strefa rekreacyjna nad jeziorem Kłokowo	Kłokowo, 78-320 Połczyn-Zdrój

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Przez teren gminy przebiega dobrze rozwinięta sieć ścieżek oraz szlaków pieszych i rowerowych: ścieżka rowerowa „Stary Kolejowy Szlak”, szlaki turystyczne rowerowe – czerwony i „Połczyńska Garda” oraz szlaki piesze – żółty, czerwony, niebieski i czarny.

Cenne walory przyrodnicze, krajobrazowe i uzdrowiskowe sprzyjają rozwojowi turystyki. W latach 2022-2024 powstały na terenie gminy Połczyn-Zdrój nowe obiekty noclegowe:

- Apartamenty „Ziołowy Domek” (ul. Wojska Polskiego 58, 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 8;
- „Apartamenty z Pasją i Klimatem w Szwajcarii Połczyńskiej – Uzdrowisku Połczyn-Zdrój” (ul. Graniczna 4; 5-go Marca 12/3; 5-go Marca 9/2 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 10;
- Apartament przy Rynku (Plac Wolności 6/4, 78-320 Połczyn-Zdrój);
- Agroturystyka „Wilczy Camp” (Ostrowąs 1A; 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 6, miejsca na ustawienie namiotów i przyczep samochodowych – 20;
- Gospodarstwo agroturystyczne „Ranczo Brusno” (Brusno 2; 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 18;
- Agroturystyka „Jelonki 2” (Jelonki 2, 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 6;
- Agroturystyka „Wiejska Chata” (Toporzyk 21, 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 12;
- Villa Anser (ul. Szpitalna 2, 78-320 Połczyn-Zdrój) – liczba miejsc noclegowych – 10.

Poniższa tabela przedstawia pełen wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy działających na jej terenie.

Tabela 41. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Urząd Miejski w Połczynie-Zdroju	pl. Wolności 3-4, 78-320 Połczyn-Zdrój
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
3.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Koszalińska 8a, 78-320 Połczyn-Zdrój
4.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	
5.	Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej	
6.	Grupa AA „Cisza” w Połczynie-Zdroju	
7.	Grupa AA „Nadzieja” w Połczynie-Zdroju	ul. Jana Pawła II 4, 78-320 Połczyn-Zdrój
8.	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny o Narkomanii i Narkotykach – podmiot prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Połczynie-Zdroju	

9.	Ośrodek Wsparcia Rodziny – podmiot prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Polczynie-Zdroju	
10.	Komisariat Policji w Polczynie-Zdroju	ul. Grunwaldzka 36, 78-320 Polczyn-Zdrój
11.	Lokalny Punkt pomocy pokrzywdzonych przestępstwem	ul. Jana Pawła II 2, 78-320 Polczyn-Zdrój
12.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Polczynie-Zdroju	ul. Jana Pawła II 4, 78-320 Polczyn-Zdrój
13.	Anglojęzyczny Niepubliczny Żłobek „Happy Days”	ul. Mieszka I 19, 78-320 Polczyn-Zdrój
14.	Przedszkole Samorządowe nr 2 „Pod Jarzębinką” w Polczynie-Zdroju	ul. Sobieskiego 10, 78-320 Polczyn-Zdrój
15.	Przedszkole Samorządowe „Słoneczna Kraina” w Redle	Redło 60, 78-320 Polczyn-Zdrój
16.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza	ul. Grunwaldzka 34, 78-320 Polczyn-Zdrój
17.	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego	Bolkowo 10, 78-320 Polczyn-Zdrój
18.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II	Redło 12, 78-320 Polczyn-Zdrój
19.	Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi	Przedszkole Samorządowe im. Kubusia Puchatka
		Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika
20.	Zespół Szkół prowadzony przez powiat świdwiński	Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica
		Technikum Zawodowe
		Branżowa Szkoła I Stopnia
21.	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek w Polczynie-Zdroju	ul. Wąska 5, 78-320 Polczyn-Zdrój
22.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi	Toporzyk 23, 78-320 Polczyn-Zdrój
23.	Szkolne Koło Caritas przy Zespole Szkół	ul. Staszica 6, 78-320 Polczyn-Zdrój
24.	Placówka Wsparcia Dziennego (w strukturze MGOPS)	ul. Wojska Polskiego 54, 78-320 Polczyn-Zdrój
25.	Świetlice szkolne realizujące program opiekuńczo-wychowawczy	SP nr 1 im. Adama Mickiewicza w Polczynie-Zdroju
26.		SP im. Kard. Wyszyńskiego w Bolkowie
27.		SP im. Jana Pawła II w Redle
28.		ZSP z Oddziałami Integracyjnymi w Polczynie-Zdroju
29.	Przyjazny Szpital	ul. Szpitalna 5, 78-320 Polczyn-Zdrój
30.	Przychodnia MSW	pl. Wolności 10, 78-320 Polczyn-Zdrój
31.	Vivo s.c. usługi pielęgniarские	ul. Browarna 28, 78-320 Polczyn-Zdrój
32.	Zakład Pielęgniarski „Zdrowie”	ul. Młyńska 5c, 78-320 Polczyn-Zdrój
33.	Eskulap s.c. NZOZ	ul. Wojska Polskiego 13, 78-320 Polczyn-Zdrój
34.	NZOZ Promyk s.c.	
35.	Gabinet Lekarza Rodzinnego	

36.	Medpunkt s.c.	ul. Grunwaldzka 29, 78-320 Połczyn-Zdrój
37.	Prywatna Praktyka Lekarska	
38.	Prywatna Praktyka Lekarska	
39.	Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Połczynie-Zdroju – oddział terenowy Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie	ul. Zdrojowa 6, 78-320 Połczyn-Zdrój
40.	Apteka	pl. Tysiąclecia Państwa Polskiego 10, 78-320 Połczyn-Zdrój
41.	Apteka Przy Placu Wolności	pl. Wolności 10, 78-320 Połczyn-Zdrój
42.	Apteka Dr. Max	ul. Bolesława Chrobrego 1, 78-320 Połczyn-Zdrój
43.	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z zaburzeniami psychicznymi „Radość”	ul. Koszalińska 8A, 78-320 Połczyn-Zdrój
44.	Klub Seniora (w strukturze MGOPS)	pl. Wolności 3-4, 78-320 Połczyn-Zdrój
45.	Centrum Kultury Kino Goplana	ul. Parkowa 4, 78-320 Połczyn-Zdrój
46.	Centrum Kultury Ośrodek Kultury	ul. Wojska Polskiego 54, 78-320 Połczyn-Zdrój
47.	Biblioteka Publiczna im. J. Tuwima	ul. Zamkowa 7, 78-320 Połczyn-Zdrój
48.	Filia Biblioteczna w Gawrońcu	Gawroniec 30, 78-320 Połczyn-Zdrój
49.	Filia Biblioteczna w Kołacz	Kołacz 43, 78-320 Połczyn-Zdrój
50.	Filia Biblioteczna w Redle	Redło 56, 78-320 Połczyn-Zdrój
51.	Świetlica Wiejska w Bruśnie	Brusno 20a, 78-320 Połczyn-Zdrój
52.	Świetlica Wiejska w Buślarach	Buślary 11, 78-320 Połczyn-Zdrój
53.	Świetlica Wiejska w Czarnkowie	Czarnkowie 30, 78-320 Połczyn-Zdrój
54.	Świetlica Wiejska w Łęgach	Łęgi 21, 78-320 Połczyn-Zdrój
55.	Świetlica Wiejska w Łośnicy	Łośnica 6, 78-320 Połczyn-Zdrój
56.	Świetlica Wiejska w Oстрыm Bardzie	Ostre Bardo 9, 78-320 Połczyn-Zdrój
57.	Świetlica Wiejska w Popielewie	Popielewo 1, 78-320 Połczyn-Zdrój
58.	Świetlica Wiejska w Zajączkówku	Zajączkówko 8, 78-320 Połczyn-Zdrój
59.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Mieszko”	ul. Nowa 10/11, 78-320 Połczyn-Zdrój
60.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Caissa”	ul. Wojska Polskiego 54, 78-320 Połczyn-Zdrój
61.	Połczyńskie Szkolne Towarzystwo Sportowe	ul. Mieszka I 19, 78-320 Połczyn-Zdrój
62.	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczpospolitej Polski im św. Jana Bosko	ul. Wąska 5, 78-320 Połczyn-Zdrój
63.	Klub Sportowy „Pogoń”	ul. Szczecinecka 25, 78- 320 Połczyn Zdrój
64.	Ludowy Klub Sportowy „Redłovia”	Redło 76/5, 78-320 Połczyn-Zdrój
65.	Ludowy Klub Sportowy „Błękitni-Grodzisko”	Ostre Bardo 5, 78-320 Połczyn-Zdrój
66.	Połczyńskie Towarzystwo Tenisowe i Sportowe „Mecz”	Wojska Polskiego 26/5, 78-320 Połczyn-Zdrój
67.	Klub Walki „Washi”	Broczyno 5, 78-550 Czaplinek
68.	Stowarzyszenie Tenisa Stołowego Połczyn-Zdrój	ul. 5-go Marca 4, 78-320 Połczyn-Zdrój
69.	Stowarzyszenie Rowerowy Połczyn	ul. Nowa 15, 78-320 Połczyn-Zdrój
70.	Klub Tenisa Stołowego „Perła Połczyn-Zdrój”	ul. Mieszka I 19, 78-320 Połczyn-Zdrój

71.	Ludowy Klub Sportowy Dziwogóra	Dziwogóra 1/1, 78-320 Połczyn-Zdrój
72.	Stowarzyszenie Kolekcjonerów Broni Palnej i Pasjonatów Strzelectwa Sportowego „Husarz”	Łęzek 21, 78-320 Połczyn-Zdrój
73.	Klub Strzelecki Gaston	Redło 104, 78-320 Połczyn-Zdrój
74.	Dreamcatcher Yachting Association	Czarnkowie 60, 78-320 Połczyn-Zdrój
75.	Motoorły Połczyn-Zdrój	pl. 1000-lecia PP, 78-320 Połczyn-Zdrój
76.	Lokalna Organizacja Turystyczna „Polodowcowa Kraina Drawy i Dębnicy”	pl. Wolności 5, 78-320 Połczyn-Zdrój
77.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Promocji Połczyna-Zdroju oraz Szwajcarii Połczyńskiej „Niezwyczajny Połczyn”	ul. Nowa 14/34, 78-320 Połczyn-Zdrój
78.	Stowarzyszenie Połczyńskie Innowacje Kulturalne	pl. 1000-lecia PP 5/10, 78-320 Połczyn-Zdrój
79.	Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Świdwinie – Gminny Klub HDK	Łęgi 30/4, Redło 62/2 78-320 Połczyn-Zdrój
80.	Stowarzyszenie Ogrodowe „Kolejarz”	Traugutta 54a, 78-320 Połczyn-Zdrój
81.	Redło Aktywni	Redło 12, 78-320 Połczyn-Zdrój
82.	Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola Słoneczna Kraina	Redło 60, 78-320 Połczyn-Zdrój
83.	Stowarzyszenie Terapii Sztuką „Kolorowo Żyj”	ul. Jana Pawła II 1, 78-320 Połczyn Zdrój
84.	Stowarzyszenie Stacja Toporzyk	Toporzyk 59, 78-320 Połczyn-Zdrój
85.	Stowarzyszenie na rzecz Organów Barnima Grüneberga w Połczynie-Zdroju	ul. Słoneczna 11/54, 78-320 Połczyn-Zdrój
86.	Stowarzyszenie „De Musica”	ul. Grunwaldzka 34, 78-320 Połczyn-Zdrój
87.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Połczynie-Zdroju	ul. Jana Pawła II 4, 78-320 Połczyn Zdrój
88.	Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło w Połczynie-Zdroju	ul. Koszalińska 8, 78-320 Połczyn-Zdrój
89.	Stowarzyszenie Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę Rejon Połczyn-Zdrój	
90.	Zarząd Koła Miejskiego Związku Sybiraków w Połczynie-Zdroju	ul. Miodowa 4, 78-320 Połczyn-Zdrój
91.	Stowarzyszenie Dzieci Wojny w Polsce Oddział w Połczynie-Zdroju	ul. Koszalińska 8, 78-320 Połczyn-Zdrój
92.	Zarząd Rejonowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Połczyn-Zdrój	ul. Zamkowa 7, 78-320 Połczyn-Zdrój
93.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział Połczyn-Zdrój	ul. Wiejska 14/1, 78-320 Połczyn-Zdrój
94.	Polski Związek Łowiecki Koło Łowieckie „Szarak”	ul. Reymonta 8/1, 78-320 Połczyn Zdrój
95.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zajączkowie	Zajączkowo 32, 78-320 Połczyn-Zdrój
96.	Koło Gospodyń Wiejskich w Łęgach	Łęgi 21, 78-320 Połczyn-Zdrój
97.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zajączkówku	Zajączkówko 8a, 78-320 Połczyn-Zdrój
98.	Koło Gospodyń Wiejskich w Dziwogórze	Dziwogóra 10/3, 78-320 Połczyn-Zdrój
99.	Koło Gospodyń Wiejskich „Pod górkę” Ogrodno	Ogrodno 17, 78-320 Połczyn-Zdrój
100.	Koło Gospodyń Wiejskich w Redle	Redło 56, 78-320 Połczyn-Zdrój

101	Koło Gospodyń Wiejskich „Kołacz” w Kołaczu	Kołacz 50, 78-320 Połczyn-Zdrój
102	Koło Gospodyń Wiejskich w Bruśnie	Brusno 21, 78-320 Połczyn-Zdrój
103	Koło Gospodyń Wiejskich w Gawroncu	Gawroniec 30, 78-320 Połczyn-Zdrój
104	Koło Gospodyń Wiejskich „Z pasją” w Toporzyku	Nowy Toporzyk 23, 78-320 Połczyn-Zdrój
105	Koło Gospodyń Wiejskich „Serce i Pasja” w Tychówku	Tychówko 16/3, 78-320 Połczyn-Zdrój
106	Ochotnicza Straż Pożarna w Połczynie-Zdroju	Strażacka 1, 78-320 Połczyn-Zdrój
107	Ochotnicza Straż Pożarna w Kołaczu	Kołacz, 78-320 Połczyn-Zdrój
108	Ochotnicza Straż Pożarna w Toporzyku	Toporzyk 55, 78-320 Połczyn-Zdrój
109	Ochotnicza Straż Pożarna w Zajączkówku	Zajączkówko, 78-320 Połczyn-Zdrój
110	Ochotnicza Straż Pożarna w Popielewie	Popielewo, 78-320 Połczyn-Zdrój

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Warto dodać, że w latach 2022-2024 powstały na terenie gminy kolejne organizacje pozarządowe działające na rzecz rodzin i dzieci:

- Stowarzyszenie „Wesoła Wieś” (Popielewo 28, 78-320 Połczyn-Zdrój) zajmuje się propagowaniem aktywności sportowej, integracją osób niepełnosprawnych, rozwojem kultury i sztuki, wzmacnianiem tożsamości lokalnej i zachowaniem tradycji;
- Stowarzyszenie „Bonum Natura” (Tychówko 8/1, 78-320 Połczyn-Zdrój) działa na rzecz integracji społecznej i edukacyjnej, organizuje warsztaty kreatywne i artystyczne, promuje ochronę środowiska i zdrowy styl życia oraz turystykę i walory przyrodnicze;
- Stowarzyszenie Tarcza (Nowy Toporzyk 16, 78-320 Połczyn-Zdrój) prowadzi działalność treningową łucznictwa sportowego, organizuje zawody i spotkania;
- Stowarzyszenie na rzecz promocji i rozwoju kultury, sportu, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia „Krok do Przodu” (Ogartowo 54A, 78-320 Połczyn-Zdrój) zajmuje się działalnością na rzecz promocji i rozwoju kultury, sportu, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- Fundacja „Manowce” (Czarnkowie 42, 78-320 Połczyn-Zdrój) prowadzi działalność w zakresie ochrony przyrody i środowiska oraz bioróżnorodności, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego oraz narodowego, promocji i rozwijania turystyki i agroturystyki, walorów przyrodniczych, etnograficznych, historycznych i turystycznych regionu, prowadzi działalność na rzecz dzieci i młodzieży, a także osób niepełnosprawnych oraz osób w wieku emerytalnym, wdraża i upowszechnia wolontariat i inne formy aktywności obywatelskiej, prowadzi działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działa na rzecz ograniczania zjawiska marginalizacji społecznej;
- Fundacja „Czyn”(ul. 5-go Marca 9/1, 78-320 Połczyn-Zdrój) zajmuje się działaniami na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych, inicjatyw

obywatelskich (w tym rozwiązywanie problemów społecznych, upowszechnianie świadomości o ich istnieniu, promowanie pożądanych postaw społecznych i obywatelskich, działa na rzecz wyrównywania szans w środowiskach o zagrożeniu społecznym, wspiera inicjatywy obywatelskie);

- Fundacja „Trzy Garby” (ul. Kazimierza Wielkiego 12/A, 78-320 Połczyn-Zdrój) – działalność społeczna, kulturalna i charytatywna, szczególnie w zakresie wspomaganie rozwoju świadomości obywatelskiej, demokratycznej, kulturalnej, turystycznej, ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców powiatu świdwińskiego;
- Koła Gospodyń Wiejskich
 - KGW w Bolkowie – Bolkowo 29, 78-320 Połczyn-Zdrój,
 - KGW „Zielona Kraina Ostre Bardo” – Ostre Bardo 24, 78-320 Połczyn-Zdrój,
 - KGW Połczyńska – Połczyńska 10, 78-320 Połczyn-Zdrój,
 - KGW „Modliszki” – Wardyń Dolny 5/2, 78-320 Połczyn-Zdrój,
 - KGW „Bronowianki” – Bronówko 2/2, 78-320 Połczyn-Zdrój.

Zgodnie z art. 36 ust. 2 pkt n ustawy o pomocy społecznej, formą świadczenia niepieniężnego jest mieszkanie chronione, które jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu – jako zadanie obowiązkowe gminy. W latach 2023-2024 gmina Połczyn-Zdrój nie dysponowała takimi lokalami.

W 2024 r. w gminie Połczyn-Zdrój funkcjonowało 6 parafii Kościoła rzymskokatolickiego, 2 Kościoły protestanckie, wspólnota religijna Świadków Jehowy i protestancki związek wyznaniowy. Dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 42. Parafie rzymskokatolickie i prawosławne na terenie gminy w 2024 r.

dekanat	nazwa parafii	adres
Połczyn-Zdrój	Parafia pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny	ul. Jana Pawła II 2, 78-320 Połczyn-Zdrój
Połczyn-Zdrój	Parafia pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny	ul. Cmentarna 7-9, 78-320 Połczyn-Zdrój
Połczyn-Zdrój	Parafia pw. św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Oстрым Bardzie	Ostre Bardo 4B, 78-320 Połczyn-Zdrój
Połczyn-Zdrój	Parafia pw. Matki Bożej Różańcowej w Popielewie	Popielewo 25, 78-320 Połczyn-Zdrój
Połczyn-Zdrój	Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Redle	Redło 19, 78-320 Połczyn-Zdrój
Połczyn-Zdrój	Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toporzyku	Toporzyk 3, 78-320 Połczyn-Zdrój
	Kościół Chrystusowy – Zbór Kościoła Chrystusowego w RP 42	ul. Grunwaldzka 42, 78-320 Połczyn-Zdrój

Kościół Chrześcijański Jezus Żyje – Zbór	ul. Staszica 17/36, 78-320 Połczyn-Zdrój,
Sala Królestwa Świadków Jehowy	ul. Konopnickiej 15, 78-320 Połczyn-Zdrój
Zbór Kościoła Chrześcijan Dnia Siódmego	ul. Moniuszki 3, 78-320 Połczyn-Zdrój

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Wszystkie parafie rzymskokatolickie z gminy Połczyn-Zdrój należą do dekanatu Połczyn-Zdrój wchodzącego w skład diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Diecezjalny Referat Duszpasterstwa Rodzin Kurii Biskupiej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej (ul. kard. Wyszyńskiego 25, 75-062 Koszalin) zajmuje się wspieraniem rodzin, małżeństw i osób samotnych oraz rodzin w kryzysie.

Na poziomie diecezji działalność i współpracę parafialnych oraz rejonowych doradców życia rodzinnego koordynuje **Wydział Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej. Diecezjalnego Doradcę Życia Rodzinnego** powołuje Biskup Diecezjalny na wniosek Diecezjalnego Duszpasterza Rodzin. Funkcję diecezjalnego duszpasterza rodzin pełni ks. mgr Piotr Wieteska (e-mail: wieteska@koszalin.opoka.org.pl, tel. 696 092 955), a diecezjalnej doradczynie życia rodzinnego mgr Barbara Kwiatosz-Kalinowska (e-mail: bkk@koszalin.opoka.org.pl, tel. 94 343 87 34). Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają też wiedzę, gdzie można uzyskać profesjonalną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających.

Katolickie Poradnie Rodzinne na obszarze diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej zlokalizowane są w Koszalinie, Słupsku, Szczecinku, Skrzatuszu, Darłowie, Pile i Jastrowiu. W poradniach przyjmują duszpasterze oraz specjaliści różnych dziedzin, tj. psychologzy, pedagodzy, terapeuci, prawnicy, doradcy oraz nauczyciele rozpoznawania płodności.

Wsparcia osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach rodzinnych udziela także Stowarzyszenie Trudnych Małżeństw „Sychar”. Działające na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej Ogniska Wspólnoty Trudnych Małżeństw „Sychar” wspomagają małżeństwa i rodziny, które ze względu na zdradę, odejście współmałżonka i jego wejście w nowy związek, przemoc, alkoholizm czy problemy osobowościowe znalazły się w kryzysie.

Pomoc dzieciom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych świadczy również Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej (m.in. Centrum Charytatywno-Opiekuńcze w Koszalinie, Centrum Kryzysowe Caritas dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” im. św. Jana Pawła II w Koszalinie, Dom Samotnej Matki „Dar Życia” im. św.

Józefa w Koszalinie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Sycewicach oraz Dom Hospicyjno-Opiekuńczy Caritas im. bpa Czesława Domina w Darłowie).

2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańców gminy Połczyn-Zdrój obejmują zasięgiem swego działania jednostki powiatowe. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie** w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 43. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	3	3	2
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	2	3	6
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	4	6
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	26	25	26
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	6	8	9
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	20	19	18
liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	14	18	16
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	4	3	6

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

Mieszkańcy gminy Połczyn-Zdrój korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdwinie, wydającego orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdwinie nie dysponuje okresowymi danymi dotyczącymi ogólnej liczby osób niepełnosprawnych z terenu gminy Połczyn-Zdrój oraz powiatu świdwińskiego.

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy oraz ich rodzicom świadczy także **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie**. W Poradni dzieci mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy. Placówka oferuje dzieciom i młodzieży różne formy wsparcia, m.in.: indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne, grupy wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencje kryzysowe, porady i konsultacje, realizuje zadania, m.in. poprzez: konsultację, diagnozę, terapię, doradztwo, wydawanie opinii i orzeczeń, a także przez działalność profilaktyczną i informacyjną. W roku szkolnym 2023/2024 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie wydała mieszkańcom gminy Połczyn-Zdrój 16 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ze

względu na autyzm, w tym zespół Aspergera i 4 opinie o wczesnym wspomaganiu rozwoju ze względu na autyzm.

Poniższa tabela zawiera wykaz podmiotów spoza gminy, świadczących wsparcie ludności z terenu gminy Połczyn-Zdrój.

Tabela 44. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy Połczyn-Zdrój usytuowane poza gminą oraz liczba osób objętych wsparciem w 2024 r.

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu	osoby objęte wsparciem
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie	ul. Koszalińska 12, 78-320 Połczyn-Zdrój	mieszkańcy gminy
2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Krzecko 5, 78-314 Krzecko	
3.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Dawska 38, 78-300 Świdwin	osoby niepełnosprawne
4.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połczynie-Zdroju	ul. Jana Pawła II 4, 78-320 Połczyn-Zdrój	uczniowie, rodzice, nauczyciele
5.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie	ul. Dawska 32, 78-300 Świdwin	uczniowie, rodzice, nauczyciele
6.	Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie	ul. Kołobrzaska 3, 78-300 Świdwin	558 osób bezrobotnych
7.	Komenda Powiatowa Policji w Świdwinie	ul. Wojska Polskiego 18a, 78-300 Świdwin	
8.	Sąd Rejonowy w Białogardzie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Wileńska 2, 78-200 Białogard	
9.	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych	ul. Wileńska 2, 78-200 Białogard	
10.	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich Oddział Zamiejscowy w Świdwinie	ul. Batalionów Chłopskich 6, 78-300 Świdwin	
11.	Prokuratura Rejonowa w Białogardzie	ul. Sikorskiego 30, 78-200 Białogard	mieszkańcy gminy
12.	Kuratorium Oświaty w Szczecinie	ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin	
13.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Zachodniopomorskiego	ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin	
14.	Szczecińskie Centrum Wspierania Rodziny	ul. Szeroka 19, 71-211 Szczecin	
15.	Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej	ul. bpa Domina 8, 75-061 Koszalin	mieszkańcy gminy
16.	Centrum Socjalne Caritas	ul. Strzałowska 24, 71-730 Stargard	
17.	Dom Pomocy Społecznej	Krzecko 5, 78-314 Sławoborze	5
18.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Szpitalna 6, 78-449 Borne Sulinowo	5
19.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Sióstr Pallotynek	ul. Pionierów 3, 76-020 Bobolice	2
20.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Zamkowa 19, 77-330 Czarne	1
21.	Dom Pomocy Społecznej „Barka”	ul. Jacka Kuronia 5, 10-165 Olsztyn	1

22.	Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Koszalińskie	ul. Mieszka I 16, 75-129 Koszalin	1
23.	Instytut św. Brata Alberta	ul. Jachtowa 4, 72-600 Świnoujście	1
24.	Dom Pomocy Społecznej	Brzeziny 1, 73-220 Drawno	1
25.	Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdwinie	ul. Wojska Polskiego 27, 78-300 Świdwin	9
26.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Waniorowo	Waniorowo 4, 72-300 Waniorowo	1
27.	Zespół Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie	Bobrowo 7, 78-551 Bobrowo	2
28.	Dom Wczasów Dziecięcych	ul. Grunwaldzka 33, 78-320 Połczyn-Zdrój	2
29.	Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu	ul. Lepińska 3, 78-314 Sławoborze	2
30.	Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi	Toporzyk 23, 78-320 Połczyn-Zdrój	3
31.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Warninie	Warnino 29, 76-039 Warnino	1
32.	Dom Pomocy Społecznej	Modrzewiec 8, 78-331 Rąbino	1

Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

2.4. BADANIA ANKIETOWE

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została pogłębiona z pomocą badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców i w placówkach systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy.

2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

Do analizy przedłożono w sumie 30 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie. Respondentów poproszono na wstępie o wskazanie problemów, które najbardziej uciążliwie się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin.

Pytanie dotyczące problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Ankietowani najczęściej wymieniali alkoholizm (19,5%), bezradność opiekuńczo-wychowawczą (16,9%) i rozpad rodzin (13%). W dalszej kolejności wymieniali ubóstwo i zaniedbywanie dzieci (po 9,1%), eurosieroctwo (7,8%), bezrobocie (6,5%) oraz nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego i odejście od tradycyjnego modelu rodziny (po 5,2%), a także przemoc domową (3,9%). Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W następnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w jakich działania podejmowane i skierowane do rodzin bądź oferowane im wsparcie są najbardziej niezadowolające.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w gminie jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: ograniczanie bezrobocia (19%), przeciwdziałanie alkoholizmowi (12,7%), zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży (11,1%), przeciwdziałanie narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona ofiar przemocy domowej (po 7,9%), a także wspieranie uczenia się przez całe życie, ochrona zdrowia, wsparcie osób starszych i pomoc osobom niepełnosprawnym (po 6,3%) oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wspieranie rodzin wielodzietnych (po 4,8%). Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 2. W jakich obszarach należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin zamieszkujących teren gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Badanie ankietowe pozwoliło też poznać opinie jego uczestników na temat oferty w zakresie edukacji oraz zaspokajania potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej i opieki w żłobkach. Brak żłobka jest problemem dla 30% ankietowanych. Jednocześnie według 10% badanych oferta w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 zaspokaja potrzeby mieszkańców. Wysoki odsetek (60%) respondentów nie przedstawił opinii w tej sprawie. Jeśli chodzi o kwestię opieki przedszkolnej w gminie, to zdaniem 26,7% ankietowanych potrzeby mieszkańców w tym obszarze są zaspokajane. Jednak 16,7% badanych nie podzieliło tej opinii. Wysoki odsetek (56,6%) respondentów miał trudności z odniesieniem się do tej sprawy.

Bardzo pozytywnie oceniono ofertę edukacyjną szkół w gminie. Według 36,7% badanych jest ona dostateczna, a jedna trzecia ankietowanych przyznała, że jest dobra. Jednak 13,3% respondentów stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii nie potrafiło 16,7% pytanym. Rozkład uzyskanych odpowiedzi w zakresie oferty edukacyjnej prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Jak Pani / Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Badanie ankietowe uwzględniało również ocenę oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej oraz oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Uczestnicy badania bardzo pozytywnie ocenili atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie, bowiem połowa ankietowanych uznała ją za dostateczną, a kolejne 33,3% respondentów przyznało, że jest dobra. Jednocześnie 16,7% pytanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Jeśli chodzi o ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji, to także została oceniona bardzo pozytywnie. Jako dobrą uznała ją połowa badanych, zaś jako dostateczną oceniło ją 40% ankietowanych. Niewielki odsetek (6,7%) respondentów stwierdził, że jest ona niedostateczna. Oferty tej nie potrafiło ocenić 3,3% pytanych.

Większość uczestników badania pozytywnie oceniła ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Według 63,3% ankietowanych jest ona dostateczna, z kolei 6,7% respondentów stwierdziło, że jest dobra. Jednak 30% badanych uznało, że jest niedostateczna. Uzyskane wyniki ankiety odnoszące się do ochrony zdrowia prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Jak Pani / Pan ocenia funkcjonalność i jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W badaniu poruszono także kwestię poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość (93,3%) respondentów stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Odmienną opinię wyraziło tylko 6,6% badanych. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy funkcjonowania rodzin. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na konieczność tworzenia nowych miejsc pracy oraz wdrażanie programów aktywizujących osoby bezrobotne, zwiększenia dostępności mieszkań socjalnych i komunalnych, poprawę oferty w zakresie ochrony zdrowia i zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów, a także rozszerzenia oferty w zakresie poradnictwa rodzinnego. Za równie ważne uznano inicjowanie projektów integrujących różne grupy mieszkańców – szczególnie na obszarach wiejskich, wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz prowadzenie działań prozdrowotnych i edukacyjnych dotyczących żywienia dzieci.

2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 6 ankiet – wypełnionych przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Połczynie-Zdroju (liczba uczniów: 372, liczba nauczycieli: 38),
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Redle (liczba uczniów: 162, liczba nauczycieli: 28),
- Szkoła Podstawowa im. kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bolkowie (liczba uczniów: 65, liczba nauczycieli: 18),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi w Połczynie-Zdroju (liczba uczniów: 376, liczba nauczycieli: 43),

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi w Toporzyku (liczba uczniów: 29, liczba nauczycieli: 6),
- Zespół Szkół w Połczynie-Zdroju (liczba uczniów: 387).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie ankietowane szkoły zatrudniają pedagoga i doradcę zawodowego, a pięć z nich zapewnia wsparcie logopedy i psychologa. Uczniowie czterech placówek korzystają z opieki pielęgniarskiej. Pięć szkół zapewnia dostęp do Internetu. Wszystkie placówki dysponują boiskami sportowymi, zaś z sal gimnastycznych korzystają uczniowie pięciu z nich. W trzech z ankietowanych szkół utworzono klasy integracyjne. Dożywianie uczniów prowadzi pięć placówek systemu oświaty z terenu gminy. Cztery szkoły zapewniają opiekę w ramach zajęć świetlicowych, a pięć z nich organizuje zajęcia dodatkowe. Wszystkie placówki oświatowe oferują także zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

Uczestnicy badania stwierdzali występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Uzyskane informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 45. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2023/2024

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	4	60	2
sięganie po alkohol	3	14	3
sięganie po narkotyki	2	4	4
niszczenie mienia szkolnego	5	33	1
kradzieże na terenie szkoły	1	2	5
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	4	41	2
udział w grupach negatywnych	1	2	5
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	4	41	2
autoagresja	4	11	2
ucieczki z domu	2	2	4

przestępczość ujawniona	1	1	5
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	3	6	3

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 46. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2023/2024

dysfunkcje i patologie rodziny	liczba ujawnionych przypadków
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	33
zaniedbanie	27
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	9
przemoc domowa	9
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	–

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów stwierdzono 60 przypadków palenia papierosów, po 41 przypadków dyskryminacji w grupie rówieśniczej oraz agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 33 przypadki niszczenia mienia szkolnego, 14 przypadków sięgania po alkohol, 11 przypadków autoagresji, 6 przypadków wymagających nadzoru kuratora sądowego, 4 przypadki sięgania po narkotyki, po 2 przypadki kradzieży na terenie szkoły, udziału w grupach negatywnych i ucieczek z domu oraz 1 przypadek przestępczości ujawnionej. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów stwierdzono 33 przypadki bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 27 przypadków zaniedbania oraz po 9 przypadków uzależnienia i przemocy domowej.

Przedstawiciele dwóch spośród badanych placówek nie odnotowali wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ostatnich trzech latach, zaś trzech ankietowanych nie było w stanie określić, czy w analizowanym okresie taki wzrost nastąpił. Jednocześnie jeden respondent taki wzrost w analizowanym okresie dostrzegł. Jego zdaniem dotyczy to w szczególności nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych, agresji słownej, zaniedbywania obowiązków szkolnych (wagary) oraz braku motywacji do nauki. Ankietowany zwrócił też uwagę na problemy w sferze emocjonalno-społecznej i psychicznej – depresje, osamotnienie, lęki.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to w opinii przedstawicieli dwóch placówek w ciągu trzech ostatnich lat nie nastąpił wzrost liczby zjawisk patologicznych i przypadków dysfunkcji, a kolejnych dwóch respondentów miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie. Jednocześnie dwóch uczestników

badania taki wzrost w analizowanym okresie zauważyło, zwłaszcza jeśli chodzi o niewydolność opiekuńczo-wychowawczą, niedostateczne zainteresowanie rodziców edukacją swoich dzieci, brak właściwych norm i zasad w rodzinach oraz niewielki wpływ rodziców na zachowanie dzieci, a także niereagowanie na zgłaszane przez szkołę problemy wychowawcze, np. częste opuszczanie zajęć lekcyjnych.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów oraz kierowaniu na bezpłatny wypoczynek podczas ferii zimowych i wakacji. Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na pomoc finansową w postaci dofinansowania wycieczek szkolnych i zwolnienia z opłat, a także na wsparcie rzeczowe – kompletowanie podręczników, organizowanie zbiórek odzieży. Placówki oferują wsparcie szkolnych specjalistów – pedagogów, psychologów oraz wychowawców, opiekę świetlic szkolnych, a także zajęcia edukacyjne, wyrównawcze i dodatkowe.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami, psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci i młodzież mogą również korzystać z porad pedagogów i psychologów szkolnych, rozmów wspierających z nauczycielami i wychowawcami, którzy monitorują zachowanie i sytuację uczniów, zapewniają także wsparcie emocjonalne i motywacyjne. Szkoły organizują zajęcia dotyczące budowania relacji, rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, radzenia sobie ze stresem i emocjami. W ramach wsparcia rodziców prowadzona jest pedagogizacja, udzielane są porady i konsultacje, jak również wskazywane są metody wychowawcze i formy pomocy („Szkoła dla Rodziców”). W razie potrzeby podejmowane są działania interwencyjne (wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, Niebieskie Karty).

Placówki podejmują różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. ogólnopolskie kampanie, a także realizowane programy oraz projekty profilaktyczne i edukacyjne, m.in. „Porozmawiajmy o zdrowiu i innych zagrożeniach”, „Unplugged”, „Trzymaj formę”, „Godzina dla młodych głów”, „AES – czyli jak dbać o miłość”. W szkołach odbywają się spotkania ze specjalistami – pedagogami i psychologami, pogadanki dotyczące odpowiedzialności prawnej z funkcjonariuszami policji i prawnikami, prelekcje oraz zajęcia edukacyjne na temat cyberprzemocy, a także warsztaty profilaktyczno-wychowawcze. Uczniowie biorą też udział w działaniach prozdrowotnych – nauka udzielania

pierwszej pomocy, odpowiednia dieta i higiena oraz zajęciach promujących zdrowy styl życia np. Śniadanie daje moc, warsztaty kulinarne. W ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów (m.in. sportowe). Placówki oświatowe prowadzą działania profilaktyczne także wśród rodziców – zagadnienia z zakresu profilaktyki poruszane są podczas wywiadówek szkolnych.

Współpraca placówek oświatowych z instytucjami i organizacjami. Do podmiotów, z którymi szkoły najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, asystenta rodziny, Urząd Miejski, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Białogardzie, kuratorów sądowych, Policję, Powiatowy Urząd Pracy, Placówkę Wsparcia Dziennego, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Słoneczny Źródło, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Caritas, sanepid oraz Fundację Unaweza i Stowarzyszenie Lawendowe Wzgórza.

2.5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stały się następujące obszary: **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne oraz kapitał społeczny i ludzki.**

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
• analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • funkcjonowanie na terenie gminy placówek dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe) • aktywnie działająca w formie opiekuńczo-specjalistycznej placówka wsparcia dziennego • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej	• niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych, szczególnie na obszarach wiejskich • obojętność (cicha akceptacja) ze strony środowiska lokalnego na problemy przemocy domowej

• inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej • funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających w obszarze wsparcia dzieci i młodzieży	
szanse	zagrożenia
• niezwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci • możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy • zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej • dobrze funkcjonujący system przeciwdziałania przemocy domowej (podstawy prawne i instytucjonalne) • dysponowanie środkami finansowymi na realizację programów w obszarze rodziny i przemocy domowej (rządowe, unijne)	• nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • zwiększająca się liczba rodzin niewydolnych wychowawczo • wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • stale rosnące zagrożenie uzależnieniami • zubożenie społeczeństwa

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, funkcjonowanie na terenie gminy placówek dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe), aktywnie działająca w formie opiekuńczo- specjalistycznej placówka wsparcia dziennego, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej, inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej, a także funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających w obszarze wsparcia dzieci i młodzieży.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego licznych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć, realizując działania strategiczne. Nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, zwiększająca się liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, jak również stale rosnące zagrożenie uzależnieniami oraz zubożenie społeczeństwa – to kwestie, które należy uwzględnić w pierwszej kolejności w programowaniu działań w tym obszarze.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
• inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego	• niewystarczający dostęp do poradni specjalistycznych • niedostateczna reakcja służb porządkowych na zachowania osób będących pod wpływem alkoholu lub innych substancji w miejscach

• zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień • prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie • funkcjonowanie Poradni Terapii Uzależnień i Szpitala Powiatowego • zapewnianie dostępu do usług rehabilitacyjnych na poziomie lokalnym	publicznych
szanse	zagrożenia
• wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców • poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach • stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze • utrzymanie funkcjonowania szpitala i niektórych poradni specjalistycznych • dofinansowanie inwestycji mających na celu poprawę środowiska naturalnego	• zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • stale rosnąca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • niewystarczające środki finansowe na opiekę zdrowotną i utrzymanie służb porządkowych (np. Policji) • brak zainteresowania świadczeniem usług przez lekarzy POZ (szczególnie pediatrów)

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje na zdecydowaną przewagę mocnych stron: inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień, prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz funkcjonowanie Poradni Terapii Uzależnień i Szpitala Powiatowego, a także zapewnianie dostępu do usług rehabilitacyjnych na poziomie lokalnym.

Zagrożenia to z kolei: zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, stale rosnąca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki, niewystarczające środki finansowe na opiekę zdrowotną i utrzymanie służb porządkowych (np. Policji) oraz brak zainteresowania świadczeniem usług przez lekarzy POZ (szczególnie pediatrów). Wskazane zagrożenia mogą rzutować na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń programowych.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

mocne strony	słabe strony
• odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • popularyzowanie na terenie gminy informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • prowadzenie działań w celu pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych • pozyskiwanie przez gminę funduszy zewnętrznych na projekty w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, itp. • prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu • rozbudowa sieci organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze niesienia pomocy rodzinom, osobom starszym, osobom zagrożonym marginalizacją	• niewielkie zainteresowanie wolontariatem wśród mieszkańców gminy • niewystarczające informacje na temat działań NGOs
szanse	zagrożenia
• odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia jej mieszkańców • rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych • wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na podniesienie skuteczności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania projektów w obszarze kapitał społeczny (programy rządowe, środki unijne) • dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb • wzrost świadomości co do skali potrzeb w zakresie wykwalifikowanej kadry pomocy społecznej • stale rosnące zainteresowanie mieszkańców gminy działalnością wolontariacką	• zwiększająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • stale rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co generuje potrzebę coraz większych środków na przeciwdziałanie ich marginalizacji i wykluczeniu

Analiza uwarunkowań dla obszaru *kapitał społeczny i ludzki* wskazuje na mocne strony, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, popularyzowanie na terenie gminy informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej, prowadzenie działań w celu pozyskiwania

dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu oraz rozbudowa sieci organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze niesienia pomocy rodzinom, osobom starszym, osobom zagrożonym marginalizacją. Należy też podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących kwestii przemocy domowej, poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego oraz pozyskiwanie przez gminę funduszy zewnętrznych na projekty w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, itp.

Jednakże mocne strony nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Zwiększająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej czy stale rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co generuje potrzebę coraz większych środków na przeciwdziałanie ich marginalizacji i wykluczeniu – to istotne kwestie rzutujące na kształt programu działań w tym obszarze.

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Diagnoza problemów rodzin i dzieci na terenie gminy, oparta na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych, analizie SWOT pozwoliła na opracowanie założeń Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest następujący:

Rozwijanie w Gminie Polczyn-Zdrój systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

•

3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ RODZINY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie ze szczególnym uwzględnieniem rodzin korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	2025-2027	MGOPS GKRPA ZI placówki przedszkolne placówki oświatowe Policja placówki ochrony zdrowia NGOs Kościoły	- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	- zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji rodzin - poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin
Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny.	2025-2027	MGOPS	- liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	- poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.	2025-2027	MGOPS placówki ochrony zdrowia	- liczba kobiet w ciąży objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba wypłaconych świadczeń „Za życiem”	- zapewnienie wsparcia kobietom w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych
Aktywizacja zawodowa członków rodzin dotkniętych bezrobociem.	2025-2027	MGOPS PUP NGOs lokalne media	- liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia	- zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji dla członków rodzin wymagających wsparcia.	2025-2027	MGOPS PCPR NGOs Kościoły	- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru - liczba rodzin objętych terapią i mediacją	- poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.	2025-2027	UM RM MGOPS placówki oświatowe placówki przedszkolne placówki kultury	- liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - liczba i rodzaj	- poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci - podniesienie jakości
--	-----------	--	--	--

		jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościoły	podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci	życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących
Wspieranie rodzin wielodzietnych.	2025-2027	UM RM MGOPS placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościoły	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia w postaci Karty Dużej Rodziny - liczba dzieci w rodzinach korzystających z Karty Dużej Rodziny	- podniesienie jakości życia i komfortu rodzin wielodzietnych - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach wielodzietnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji rodzin wielodzietnych
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną.	2025-2027	MGOPS PCPR ROPS	- liczba odbytych szkoleń - liczba i rodzaj szkoleń - liczba uczestników szkoleń	- podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej, członków ZI i GKRPA.

				- podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy - poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci objętych wsparciem
--	--	--	--	---

CEL OPERACYJNY 2.: WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	2025-2027	UM RM placówki przedszkolne MGOPS	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym	- poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2025-2027	UM RM placówki oświatowe placówki kultury światlice	- liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć - liczba uczestników	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia.	2025-2027	UM RM placówki oświatowe	- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym - liczba godzin	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży

Realizowanie programów profilaktycznych,	2025-2027	placówki oświatowe GKRPA	- liczba i rodzaj realizowanych	- kształtowanie prawidłowych postaw
--	-----------	--------------------------	---------------------------------	-------------------------------------

wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.		MGOPS PPP	programów profilaktycznych - liczba uczestników	życiowych - eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci i młodzieży
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	2025-2027	MGOPS UM placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs Kościoły	- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań	- wyrównywanie szans edukacyjnych - przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2025-2027	UM RM placówki oświatowe NGOs MGOPS	- liczba uczniów - liczba i rodzaj form wsparcia	- motywowanie do zdobywania wiedzy - wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2025-2027	UM RM placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzanie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie społeczności lokalnej

				- stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne MGOPS NGOs	- liczba i rodzaj zrealizowanych projektów - liczba uczestników	- poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury MGOPS NGOs Kościoły lokalne media	- liczba i rodzaj zrealizowanych działań - liczba wolontariuszy	- wzmacnianie kompetencji społecznych - wzmacnianie solidarności społecznej - poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat

CEL OPERACYJNY 3.: PROMOCJA RODZINY, WZMACNIANIE WIĘZI RODZINNYCH I POKOLENIOWYCH, PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH SŁUŻĄCYCH POPRAWIE FUNKCJONOWANIA RODZIN.

Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	2025-2027	MGOPS GKRPA placówki oświatowe placówki kultury świątlice NGOs PPP	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób objętych działaniami	- zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie
--	-----------	--	---	---

		PCPR media lokalne Kościoły		rodziny, - poprawa i umocnienie wizerunku rodziny
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.	2025-2027	UM RM MGOPS placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno- sportowe placówki kultury NGOs media lokalne Kościoły	- liczba imprez	- wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych - budowa dialogu międzypokoleniowego - wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym - integrowanie społeczności lokalnej
Podjęmowanie na terenie gminy, w tym szczególnie w placówkach oświatowych, działań o charakterze edukacyjno- informacyjnym na temat uzależnień, przemocy domowej oraz przestępczości i jej skutków.	2025-2027	GKRPA ZI MGOPS placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo- rekreacyjne placówki ochrony zdrowia Policja NGOs	- liczba i rodzaj działań - liczba grup docelowych objętych działaniami	- ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin

CEL OPERACYJNY 4.: ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2025-2027	UM RM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego jednostki sportowo-rekreacyjne placówki kultury światlice MGOPS placówki ochrony zdrowia NGOs PPP PSSE	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.	2025-2027	UM RM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia	- liczba zorganizowanych badań - liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia	- możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży

Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy.	2025-2027	UM RM placówki ochrony zdrowia	- liczba i rodzaj zorganizowanych badań - liczba uczestników	- możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców
--	-----------	--------------------------------------	---	--

Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki zdrowotnej.	2025-2027	placówki oświatowe GKRPA ZI MGOPS Policja PPP	- liczba zajęć - liczba uczniów	- podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych - budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród rodziców w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom.	2025-2027	placówki oświatowe Policja Kościoły	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń

Współpraca z Policją w zakresie eliminowania zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, oraz zapewniania bezpieczeństwa na drodze	2025-2027	UM RM Policja	- liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy, w tym przez nieletnich - liczba podjętych działań w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego - liczba zrealizowanych inwestycji drogowych w celu podniesienia bezpieczeństwa na drodze	- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
---	-----------	---------------------	--	---

CEL OPERACYJNY 5.: INTEGROWANIE I DOSKONALENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZIN, PRZECIWDZIAŁANIE I ZAPOBIEGANIE ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
-----------	-------------------	--------------------------	-----------	---------------------

Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, ZI, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych Kościoła i związków wyznaniowych.	2025-2027	UM RM MGOPS GKRPA ZI placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki kultury świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki ochrony zdrowia	- liczba i rodzaj podjętych działań	- poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie - pobudzanie aktywności społecznej - skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających trudności - wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach
---	-----------	--	-------------------------------------	---

		NGOs Kościoły, związki wyznaniowe		dotkniętych problemami - poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin - wzmacnianie potencjału rodzin
Rozwijanie i doskonalenie form współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną.	2025-2027	UM RM MGOPS ZI GKRPA placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Prokuratura Sąd Rejonowy Policja PCPR PPP	- rodzaj podjętych działań	- poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci z terenu gminy - szybsze reagowania na zagrożenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i dzieci z terenu gminy
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jej skutkom	2025-2027	UM podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI	- liczba spotkań ZI - liczba powołanych grup diagnostyczno- pomocowych - liczba procedur „Niebieskie Karty” - liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób	- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą - zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin

			w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy domowej - liczba osób stosujących przemoc skierowanych do udziału programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych	
--	--	--	--	--

Legenda

UM – Urząd Miejski

RM – Rada Miejska

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordynatorem programu będzie Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, związki wyznaniowe i społeczność lokalna.

4.2. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości i będzie opierać się na następujących kryteriach:

- kryterium trafności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym programem i realnym potrzebom odbiorców;
- kryterium skuteczności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele programu zdefiniowane na etapie planowania;

- kryterium trwałości efektów – pozwoli ocenić, czy rezultaty osiągnięte w ramach programu mogą trwać po jego zakończeniu, a także czy możliwe jest długotrwałe utrzymanie się wpływu programu na prawidłowe funkcjonowanie rodzin z terenu gminy.

Zebrane informacje zostaną wykorzystane do opracowania sprawozdania podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość. W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku sprawozdanie roczne za poprzedni rok z realizacji Programu Wspierania Rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadania przedstawi Radzie Miejskiej i Burmistrzowi Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku.

Trudno na obecnym etapie oszacować zagrożenia, jakie mogą wystąpić w trakcie wdrażania założeń Programu, niemniej monitorowanie tych zagrożeń na poziomie lokalnym z pewnością ma szansę przyczynić się do złagodzenia niekorzystnych tendencji, ale też może wymagać zwiększonych nakładów finansowych i większego zaangażowania instytucjonalnego i społecznego, by przeciwdziałać niepożądanym zjawiskom mającym wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	8
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024	13
Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024	13
Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2022-2024	14
Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2022-2024	14
Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2022-2024	15
Tabela 7. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2022-2024	15
Tabela 8. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2022-2024	15
Tabela 9. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2024	16
Tabela 10. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2022-2024	17
Tabela 11. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2022-2024	17
Tabela 12. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej mieszkańcom gminy w latach 2022-2024	19
Tabela 13. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2022-2024	19
Tabela 14. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024	19
Tabela 15. Struktura wiekowa odbiorców pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024	19
Tabela 16. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024	20
Tabela 17. Rodzaje wsparcia udzielanego przez MGOPS w latach 2022-2024	21
Tabela 18. Skierowania, pobyt i koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2022-2024	22
Tabela 19. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł) w latach 2022-2024	22
Tabela 20. Piecza zastępcza w gminie w latach 2022-2024	24
Tabela 21. Rodziny objęte pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2022-2024	25
Tabela 22. Asystentura rodziny w gminie w latach 2022-2024	26
Tabela 23. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024	27
Tabela 24. Rodzaj i liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024	27
Tabela 25. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2022-2024	28
Tabela 26. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2022-2024	28
Tabela 27. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024	29
Tabela 28. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024	29
Tabela 29. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w rodzinie w gminie w latach 2022-2024	29
Tabela 30. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	30
Tabela 31. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej	30
Tabela 32. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022-2024	31
Tabela 33. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową w gminie w latach 2022-2024	32
Tabela 34. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2024/2025	34
Tabela 35. Placówki wychowania przedszkolnego działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)	34
Tabela 36. Placówki oświatowe działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)	34
Tabela 37. Placówki wsparcia dziennego na terenie gminy w 2024 r.	34
Tabela 38. Placówki kultury w gminie w 2024 r.	35
Tabela 39. Obiekty sportowo-rekreacyjne i kluby sportowe w gminie w 2024 r.	35
Tabela 40. Wykaz obiektów rekreacyjno-sportowych i klubów sportowych na terenie gminy w 2024 r.	35
Tabela 41. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie	36

Tabela 42. Parafie rzymskokatolickie i prawosławne na terenie gminy w 2024 r	41
Tabela 43. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2022-2024	43
Tabela 44. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy Połczyn-Zdrój usytuowane poza gminą oraz liczba osób objętych wsparciem w 2024 r.	44
Tabela 45. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2023/2024	50
Tabela 46. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2023/2024 ...	51
Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?	46
Wykres 2. W jakich obszarach należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin zamieszkujących teren gminy?	47
Wykres 3. Jak Pani / Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	48
Wykres 4. Jak Pani / Pan ocenia funkcjonalność i jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie?	48
Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	49

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027.

Konieczność opracowania Programu Wspierania Rodziny wynika wprost z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych.

Program ma na celu wzmocnienie pozycji rodziny i dziecka w gminie poprzez podejmowanie kompleksowych i zintegrowanych działań, które będą realizowane w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny.

Obowiązek ustawowy, jak również konieczność wspierania rodzin zagrożonych problemami, bądź nieradzących sobie z pełnieniem funkcji rodzicielskich uzasadnia celowość przyjęcia uchwały.

Sporządził: Marek Łukomski